

**Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének
28/2014. (VII.01.) önkormányzati rendelete***

a józsefvárosi természeti környezet védelméről

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés c) pontjában, a 48. § (2) bekezdésében, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 23.§ (5) bekezdés 2. pontjában, 41. § (4) bekezdésében és 143.§ (4) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. fejezet

Általános rendelkezések

1.§

(1) Jelen rendelet célja Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) közigazgatási területén a környezetvédelmi feladatok megoldása, a más törvény hatálya alá nem tartozó egyes fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírások, valamint a természeti környezettel kapcsolatos közösségi együttélés egyes szabályainak meghatározása.

(2) E rendelet alkalmazása szempontjából:

- a) sporttér: sportolásra alkalmas, bárki által használható, burkolt felülettel ellátott közparkban található közterület,
- b) természeti környezet: természetes, gondozott és megművelt környezet gyűjtőfogalma,
- c) ¹ zöldfelület: az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 1. számú melléklet 113. pontja szerint meghatározott fogalom,
- d) ² zöldterület: az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 27. § (1) bekezdésében meghatározott fogalom,
- e) ³ fa: olyan ültetett, vagy spontán nőtt faegyed, amelynek az 1 méter magasságban mért törzskörméretéből számított átmérője eléri a 4 cm-t.

* Egységes szerkezetben a módosító 16/2015.(III.25.) önk. rendelettel, a 42/2015.(X.29.) önk. rendelettel, az 59/2017. (XII.20.) ö.r.-rel, a 43/2018. (XII.21.) ö.r.-rel, a 43/2020. (IX.25.) ö.r.-rel, a 33/2022. (X.20.) ö.r.-rel, a 33/2023. (IX.21.) ö.r.-rel.

¹ Módosította a 33/2022. (X.20.) ö.r. 1.§ (1) bekezdése, hatályos 2022. november 1-től.

² Módosította a 33/2022. (X.20.) ö.r. 1.§ (1) bekezdése, hatályos 2022. november 1-től.

- f) ⁴ helyi jelentőségű természeti érték: olyan fás szárú növény, amit kora, helytörténeti, kulturális vagy más jellemzője alapján önkormányzati rendelet helyi jelentőségű természeti értéknek nyilvánít.

2.§

(1) Az 1.§ (1) bekezdésben meghatározottak érdekében az Önkormányzat az alábbi feladatokat látja el:

- a) Józsefváros lakossága egészségének védelme, Józsefváros természeti környezetének megóvása a zöldterületek és zöldfelületek (a továbbiakban együtt: zöldfelületek) védelmének, fenntartásának és fejlesztésének eszközeivel,
- b) az élő növényzet (fák, cserjék, virágok, gyep) rongálásának, pusztításának és értékük csökkenésének megakadályozása,
- c) a meglévő zöldfelületek megszűnésének, területe csökkenésének és károsodásának megelőzése, elhárítása és a bekövetkezett károsodás hatásainak csökkentése, megszüntetése,
- d) a megszűnő zöldfelület, kipusztult növény, illetve növényállomány természetes regenerálódásának elősegítése, szükség esetén pótlása,
- e) a zöldfelület más célra történő felhasználásának tiltása, korlátozása, illetve a nem rendeltetésszerű használat feltételeinek meghatározása,
- f) a zöldfelületek rendeltetésszerű használatának szabályozása,
- g) a zöldfelületek védelmében résztvevők feladatainak, hatásköreinek szabályozása,
- h) a Józsefvárosi Önkormányzat környezetvédelmi feladatainak hatékonyabb megoldása.

(2) A jelen rendelet céljának elérése érdekében Józsefváros közigazgatási területén minden tevékenységet úgy kell gyakorolni, hogy az

- a) Józsefváros természeti környezetét a lehető legkisebb mértékben terhelje, illetve a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen,
- b) biztosítsa a természeti környezet megfelelő védelmét mennyiségi és minőségi értelemben.

³ Beiktatta a 43/2020. (IX.25.) ö. 1.§-a, hatályos 2020. október 1-től, rendelkezéseit a hatályba lépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴ Beiktatta a 33/2022. (X.20.) ö. 1.§ (2) bekezdése, hatályos 2022. november 1-től.

3.§

A jelen rendelet hatálya kiterjed:

- a) az Önkormányzat közigazgatási területén a tulajdonában, fenntartásában, használatában lévő zöldfelületekre,
- b)⁵ Józsefváros helyi jelentőségű természeti értékeire,
- c) az Önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó közszolgáltatások céljából alapított önkormányzati intézmények vagy más gazdálkodó szervezetek (a továbbiakban együtt: intézmény) tulajdonában, illetve vagyonkezelésében lévő ingatlanok zöldfelületére,
- d)⁶ az Önkormányzat közigazgatási területén lévő fás szárú növényre, ide nem értve az országos jelentőségű védett természeti területként védett Budapesti botanikus kertet, valamint a nem közterületi ingatlanon lévő gyümölcsfa és cserje kivágásával és pótlásával kapcsolatos kérdést,
- e) az Önkormányzat közigazgatási területén lévő, a Fővárosi Önkormányzathoz tartozó közterületekre, ide nem értve az olyan zöldfelületek védelmét és használatát, amelyek a Fővárosi Közgyűlés erről szóló rendeletének hatálya alá tartoznak.

II. fejezet

A zöldfelületek használatával összefüggő környezetvédelmi szabályok

4.§

A zöldfelület rendeltetészerű és jogszabálynak megfelelő használatáról és ellenőrzéséről a tulajdonos gondoskodik. Ennek keretében a tulajdonos a zöldfelületek rendeltetéséhez igazodóan meghatározhatja a zöldfelület használatának jelen rendeletbe nem ütköző további sajátos szabályait és feltételeit, melyről jól látható helyen köteles megfelelő tájékoztatást nyújtani.

5.§

- (1) A rendelet hatálya alá tartozó zöldfelületeket rendeltetésüknek megfelelő célra és módon, állaguk sérelme nélkül, a tulajdonos ettől eltérő döntése hiányában mindenki ingyenesen használhatja, ide nem értve a közterület-használati engedélyhez kötött tevékenységeket, amelyekről külön jogszabály rendelkezik.
- (2) Ha a használat során állagsérelem következik be és ezáltal a tulajdonost kár éri, a használó köteles az általa okozott kárt megtéríteni.

⁵ Módosította a 33/2022. (X.20.) ör. 2.§ (1) bekezdése, hatályos 2022. november 1-től.

⁶ Módosította a 33/2022. (X.20.) ör. 2.§ (2) bekezdése, hatályos 2022. november 1-től.

- (3)A (2) bekezdésben említett kötelezettség az elvégzendő helyreállítási feladatok költségének előzetes megtérítésével is teljesíthető, mely esetben a helyreállításról a tulajdonos gondoskodik a jogosult költségére.

6.§

- (1) Ha a zöldfelület rendeltetéstől eltérő ideiglenes használata során a növényzet, illetve a zöldterület felszerelését képező építmények, berendezések sérülése, megsemmisülése várható, a használatra jogosult köteles a saját költségére a növényzet védelméről helyszíni favédelmi kerítés, kaloda elhelyezésével gondoskodni, továbbá a növényzet előzetes áttelepítését, előírt pótlását biztosítani és köteles megtéríteni az építmények, berendezések, felszerelések ellenértékét, illetőleg az azok áttelepítésének (különösen a le- és felszerelésének, elszállításának) költségeit.
- (2) A tulajdonos kérheti a helyreállítás költségeinek előzetes letétbe helyezését, biztosítékok adását.
- (3) Ha a rendeltetéstől eltérő használatra valamely halasztást nem tűrő közfeladat ellátása érdekében (például csőtörés helyreállítása) kerül sor, a közfeladatot ellátónak vagy az igénybe vevőnek haladéktalanul értesítenie kell a tulajdonost valamint a közszolgáltatót és gondoskodnia kell az eredeti állapot helyreállításáról, jogellenes magatartás esetén az okozott kár megtérítéséről.

III. fejezet

A természeti környezettel kapcsolatos közösségi együttélés egyes szabályai

7.§

- (1) A zöldfelület csak rendeltetésszerűen, a jogszabályokban meghatározott módon és feltételekkel használható.
- (2) A zöldfelületeket, az azokon átvezető útvonalakat, sétányokat, játszótereket, játszószerkeket mindenki csak saját felelősségére használhatja, a jelen rendeletben, más jogszabályokban és a tulajdonos által meghatározott további feltételek szerint.
- (3) A tulajdonos a zöldfelületeken elsődlegesen a növények fejlődését, életben maradását szolgáló feltételeket köteles kialakítani, és ehhez igazodóan gondoskodik az útvonalak, sétányok kialakításáról.
- (4) A közhasználatú zöldterületekhez tartozó játszótereket és játszószerkeket 16 éven aluli gyermekek használhatják.
- (5) A tulajdonos a használat szabályairól és feltételeiről történő tájékoztatás mellett köteles az azok megsértése jogkövetkezményeiről is megfelelő tájékoztatást nyújtani.

8.§

- (1) A zöldterületek teljes területén a hely jellegének megfelelő körültekintéssel kell a használóknak eljárniuk, figyelemmel arra, hogy a zöldterület rendeltetésének megfelelően a növények és természeti értékek megóvását szem előtt tartva gondoskodik a tulajdonos azok fenntartási, felújítási feladatairól.

- (2) Járművel, kerékpárral csak a zöldfelületek erre a célra kijelölt útjain lehet közlekedni.
- (3) Gyepfelületre, parkosított területre gépkocsival vagy más járművel behajtani, beállni – a zöldfelület karbantartását kivéve - tilos.
- (4) Az úttesttől szintkülönbséggel vagy más látható módon elhatárolt, illetve az úttest és a járda közötti, szilárd burkolattal el nem látott területeket – azt kifejezetten megengedő közúti jelzés hiányában - gépjárművel megállás céljából igénybe venni tilos.

9.§

- (1) A zöldterületen, valamennyi közkifolyónál, kútnál járművet vagy szennyezett tárgyat mosni tilos.
- (2) A szökőkutakban, tavakban fürdeni vagy bármilyen módon azok vizébe lépni tilos.
- (3) Zöldfelületen szemetelni, törmeléket vagy egyéb tárgyakat lerakni tilos.
- (4) Játsszótérre kutyát vagy más állatot beengedni és bevinni tilos.
- (5) Közterületen kempingezni és azon ideiglenes szálláshelyet létesíteni tilos. Tilos továbbá a zöldterület fenntartását akadályozó tevékenységet folytatni.

10.§

- (1) A zöldfelületek megóvása érdekében tilos a növényzet (fák, cserjék, virágok, gyep) és a zöldfelületek egyéb elemeinek, tartozékainak, felszerelési tárgyainak bármilyen módon történő megromlás, elpusztítása, károsítása, szakszerűtlen kezelése.
- (2) Tilos a zöldfelületeken – a gyomnövények kivételével – a növények, a növényi részek (különösen a virágok, levél, termés) szedése, a fák megcsonkítása.
- (3) Tilos a zöldfelületeken a hasznos állatok, a védett madarak bármilyen eszközzel való zavarása, fészkeik rongálása, a fiókák kiszedése és irtása.

III. fejezet

A más törvény hatálya alá nem tartozó egyes fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírások

11.§

- (1) A közterületeken lévő fás szárú növények és a nem közterületi besorolású ingatlanokon lévő fák kivágására az e rendeletben meghatározott módon és feltételekkel, a hatósági engedélyben foglaltak szerint kerülhet sor.
- (2)⁷ A közterületen visszapótlásra telepítendő fás szárú növények számának meghatározásához

⁷ Módosította a 43/2018. (XII.21.) ör. 1. §, hatályos 2019. január 1-től.

a)⁸ ha a kivágásra építmény elhelyezése miatt került sor, fa esetében a kivágott törzsátmérő 150%-át, cserje esetében a kivágott területi borítás 150 %-át kell figyelembe venni,

b)⁹ ha a kivágásra a fa állapota, a környezetre való veszélyessége miatt, illetve tudományos dokumentációval alátámasztott értékvédelmi szempont alapján került sor, a kivágott egyedszámmal azonos darabszámot, cserje esetében az eredeti területi borítást biztosító mértéket kell figyelembe venni,

c)¹⁰ engedély nélküli kivágás miatt fa esetében a kivágott törzsátmérő 150%-át, cserje esetében a kivágott területi borítás 150%-át kell figyelembe venni,

d)¹¹ amennyiben a természetbeni pótlásként ültetendő fákat a szabványos módszertől eltérő, minőségben emelt, speciális módszerrel, így különösen Stockholm faültetési rendszerrel, gyökércellával, vagy speciális faültető kazettával – melynek alapterülete legalább 16 m², mélysége legalább 1,5 m – telepítik és az ültetett fák átlagos tőtávolsága minimum 4,5 m, akkor az ilyen módszerrel elültetett fák törzsátmérőjének kétszeresét kell figyelembe venni,

e)¹² az olyan fahely kialakításnál, ahol a fák életterének javítása, valamint a meglévő közművek védelme érdekében utólagos, egyedi fa- és közművédelmi műveket, így különösen gyökérgátat, gyökérterelést, pótlólagos védőcsövet, kábelcsatorna-köteg védelmet építenek be, az ilyen módszerrel ültetett fák törzsátmérőjének másfélszeresét kell figyelembe venni.

(3)¹³ Engedély nélküli kivágás esetén a pótlás előírásának alapjául – ha az adatok utólag teljes körűen nem állapíthatók meg – a rendelkezésre álló adatokból kikövetkeztethető egyedszámot és egyedenként 40 centiméteres törzsátmérőt kell vélelmezni. Cserje engedély nélküli kivágása esetén a rendelkezésre álló adatokból kikövetkeztethető eredeti területi borítást kell vélelmezni.

(4)¹⁴ A pótlásra legalább 5 cm-es törzsátmérőjű fák alkalmazhatók. A kivágás megfelelő pótlásaként csak a természetes továbbnövekedés feltételeit biztosító talajba ültetés fogadható el, vagy írható elő. E körben az egyéb mobil eszközbe - különösen konténerbe, talicskába - való telepítés nem vehető figyelembe.

12.§

(1)¹⁵ Józsefváros közigazgatási területén nem közterület besorolású ingatlanon lévő fa kivágását a jegyző engedélyezi. Eljárására e rendelet előírásait, továbbá az általános

⁸ Módosította a 43/2020. (IX.25.) ör. 2. § (1) bekezdése, hatályos 2020. október 1-től, rendelkezéseit a hatályba lépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni. Majd módosította a 33/2023. (IX.21.) ör. 1.§-a, hatályos 2023. szeptember 22-től.

⁹ Módosította a 33/2023. (IX.21.) ör. 1.§-a, hatályos 2023. szeptember 22-től.

¹⁰ Módosította a 43/2020. (IX.25.) ör. 2. § (2) bekezdése, hatályos 2020. október 1-től, rendelkezéseit a hatályba lépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni. Majd módosította a 33/2023. (IX.21.) ör. 1.§-a, hatályos 2023. szeptember 22-től.

¹¹ Beiktatta a 33/2022. (X.20.) ör. 3.§-a, hatályos 2022. november 1-től.

¹² Beiktatta a 33/2022. (X.20.) ör. 3.§-a, hatályos 2022. november 1-től.

¹³ Módosította a 43/2020. (IX.25.) ör. 2. § (3) bekezdése, hatályos 2020. október 1-től, rendelkezéseit a hatályba lépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁴ Módosította a 33/2022. (X.20.) ör. 6.§ a) pontja, hatályos 2022. november 1-től.

¹⁵ Módosította az 59/2017. (XII.20.) ör. 1. §, hatályos 2018. január 1-től.

közigazgatási rendtartásról szóló törvény és az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A kivágás engedélyezése iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) a kérelmező nevét, lakcímét (székhelyét),
- b) a kivágással érintett ingatlan címét, helyrajzi számát,
- c) a kivágással érintett ingatlan helyszínrajzát, azon bejelölve a kivágandó és megmaradó fa vagy fák helyét,
- d) a kivágandó fa vagy fák darabszámát, faját, azok 1 méter magasságban mért törzsátmérőjét,
- e) a kivágás indokát,
- f) a kivágandó fával rendelkezni jogosult kivágáshoz hozzájáruló nyilatkozatát,
- g) a kivágás pótlására vonatkozó kérelmezői nyilatkozatot.

(3) A fát kivágni csak a jegyző jogerős engedélye alapján lehet. A fakivágásra engedély csak alapos és igazolt indok esetén adható, ha a fa építmény elhelyezését akadályozza, vagy a fa állapotával összefüggő okból, továbbá ha a fa kivágása a környezetére gyakorolt káros – az életet, egészséget, vagyónbiztonságot veszélyeztető – hatása megelőzése, megszüntetése érdekében szükséges.

(4) A kivágásra okot adó körülmény(ek) igazolására a szabad bizonyítás elve mellett szakvélemény csatolása is előírható.

(5) A kivágás engedélyezésével egyidejűleg a határozatban rendelkezni kell a visszapótlás feltételeiről (hely, darabszám, méret, fajta, határidő), esetlegesen a természetbeni pótlást - kompenzációs intézkedésként - helyettesítő pénzbeni megváltás összegéről és megfizetésének határidejéről is.

(6) ¹⁶ A fakivágás végrehajtására a vegetációs időszakon kívüli (szeptember 1. és március 15. közötti) időszakot kell kijelölni.

12/A. §¹⁷

Aki Józsefváros közigazgatási területén közterületen, vagy nem közterületi besorolású ingatlanon fát engedély nélkül kivág, megsérti a közösségi együttélés alapvető szabályait.

13.§

(1)¹⁸ A 12. § szerinti visszapótlásra telepítendő fák számának meghatározásához, ha a kivágásra

a) építmény elhelyezése miatt került sor, a kivágott törzsátmérő 150%-át,

¹⁶ Beiktatta a 43/2020. (IX.25.) ö.r. 3. §, hatályos 2020. október 1-től, rendelkezéseit a hatályba lépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁷ Beiktatta a 43/2018. (XII.20.) ö.r. 2. §, hatályos 2019. január 1-től.

¹⁸ Módosította a 43/2018. (XII.20.) ö.r. 3. §, hatályos 2019. január 1-től. Majd módosította a 33/2023. (IX.21.) ö.r. 2.§-a, hatályos 2023. szeptember 22-től.

b) a fa állapota, a környezetre való veszélyessége miatt, illetve tudományos dokumentációval alátámasztott értékvédelmi szempont alapján került sor, a kivágott egyedszámmal azonos darabszámot,

c) engedély nélkül került sor, a kivágott törzsmérő 150%-át kell figyelembe venni.

(2)¹⁹ A pótlásra legalább 5 cm-es törzsmérőjű fák alkalmazhatók. A kivágás megfelelő pótlásaként csak a természetes továbbnövekedés feltételeit biztosító talajba ültetés fogadható el, vagy írható elő. E körben az egyéb mobil eszközbe - különösen konténerbe, talicskába - való telepítés nem vehető figyelembe.

(3) Tudományos dokumentációval alátámasztott, értékvédelmi szempontok miatt kivágandó fák visszapótlására történeti kertrekonstrukció esetén legalább 8 cm törzsmérőt elért, legalább 10 éves faegyedeket kell alkalmazni.

(4) ²⁰Engedély nélküli fakivágás esetén – ha az adatok utólag teljes körűen nem állapíthatók meg – a rendelkezésre álló adatokból kikövetkeztethető egyedszámot és egyedenként 40 centiméteres törzsmérőt kell vélelmezni.

14.§

(1) A fapótlást elsősorban helyben, a kivágással érintett ingatlanon kell teljesíteni. Ha ez az ingatlan adottságai miatt nem (vagy csak részben) teljesíthető, a pótlásra másik (akár közterületi) ingatlan is kijelölhető.

(2) Nem kell a pótlást előírni, ha a kivágásra az 13.§ (1) bekezdés b) pontjában meghatározott okból került sor és a kivágás után az ingatlan minden beépítetlen 50 négyzetméterére legalább 1 db megmaradó, nagy lombkoronát nevelő, lombhullató fa esik.

(3) A nem közterületi fapótlás akkor fogadható el teljesítettnek, ha a fa az ültetéstől számított második vegetációs időszak kezdetén (is) kihajt. Ellenkező esetben az ültetést eredménytelennek kell tekinteni és a pótlást meg kell ismételni.

15.§

(1) ²¹Ha a közterületen kivágott fa jelen rendelet szerinti pótlása - részben vagy egészben - nem írható elő, vagy az más okból nem teljesül, a kérelmezőt, engedély nélküli kivágás esetén az ingatlan tulajdonosát, a teljesítendő pótlás törzsmérő-centiméterben megállapított mértékével, valamint a határozathozatal időpontjában érvényes fapótlási egységár alapulvételével számított pénzösszeg (kompenzációs intézkedés) megfizetésére kell kötelezni. Az így megfizetett megváltási összeget Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Költségvetési Elszámolási Számla, Környezetvédelmi és Közterületi Fapótlási Céltartalékra kell befizetni.

¹⁹ Módosította a 33/2022. (X.20.) ö.r. 6.§ b) pontja, hatályos 2022. november 1-től.

²⁰ Módosította a 43/2020. (IX.25.) ö.r. 4. § (3) bekezdése, hatályos 2020. október 1-től, rendelkezéseit a hatályba lépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²¹ Módosította a 43/2020. (IX.25.) ö.r. 5. § (1) bekezdése, hatályos 2020. október 1-től, rendelkezéseit a hatályba lépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni. Majd módosította a 33/2022. (X.20.) ö.r. 6.§ c) pontja, hatályos 2022. november 1-től.

- (2) ²²A nem közterületen történő fakivágáshoz kapcsolódó természetbeni pótlási kötelezettség, amennyiben a 13.§ szerinti pótlás - részben vagy egészben - nem írható elő, vagy az más okból nem teljesül, a kérelmezőt, engedély nélküli fakivágás esetén az ingatlan tulajdonosát, a határozathozatal időpontjában érvényes fapótlási egységár alapulvételével számított pénzösszeg (kompenzációs intézkedés) megfizetésére kell kötelezni. A megváltási összeget a pótlásként előírt, vagy abból megváltani kívánt törzsátmérő-centiméterben megállapított mérték és az adott évi fapótlási egységár alapulvételével kell meghatározni.
- (3) A nem közterületen történő fakivágáshoz kapcsolódó kompenzációs összeget Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Költségvetési Elszámolási Számla Környezetvédelmi és Egyéb Fapótlási Céltartalékra kell befizetni, mely összeget a befizetését követő öt éven belül a kerületi zöldfelületek fejlesztésére kell felhasználni.
- (4) ²³Engedély nélküli kivágás esetén a tulajdonos mentesül az (1)-(2) bekezdés szerinti kompenzációs összeg megfizetése alól, ha bizonyítja, hogy az engedély nélküli kivágást az érdekkörén kívül álló harmadik fél hajtotta végre, feltéve, hogy tulajdonosként minden elvárható biztonsági intézkedést megtett a fák védelmére és az engedély nélküli kivágás megelőzésére, illetve amennyiben bizonyítja, hogy a kivágásra hatósági kötelezés vagy utasítás betartása miatt került sor.

IV. fejezet

A környezetvédelmi feladatok kerületi megoldásának pénzügyi eszköztárája

16.§

- (1) Az Önkormányzat környezetvédelmi feladatainak hatékonyabb megoldása, az egészséges környezet kialakítása, a testi és lelki egészséghez való alkotmányos jogok biztosítása érdekében Környezetvédelmi Alapot (továbbiakban: Alap) hoz létre, mely az alábbi feladatokra használható fel:
- a) közterületi parkok és játszóterek bekerítésére,
 - b) a környezetvédelmi tudat fejlesztésére,
 - c) környezetvédelem népszerűsítésére, vetélkedők, versenyek, pályázatok finanszírozására,
 - d) lakossági komposztálás beindítására a Tisztviselőtelepen és az arra alkalmas ingatlanokon, önkéntes alapon, szakoktatáson való részvételt követően.
- (2) Az Alap bevételi forrásai:
- a) az önkormányzat által beszedett környezetvédelmi bírságok teljes összege, valamint más hatóság által jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírságok önkormányzatot megillető összege,

²² Módosította a 43/2020. (IX.25.) ö. 5. § (1) bekezdése, hatályos 2020. október 1-től, rendelkezéseit a hatályba lépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni. Majd módosította a 33/2022. (X.20.) ö. 6.§ d) pontja, hatályos 2022. november 1-től.

²³ Beiktatta a 43/2020. (IX.25.) ö. 5. § (2) bekezdése, hatályos 2020. október 1-től, rendelkezéseit a hatályba lépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

- b) a környezetvédelemmel, környezetgazdálkodással kapcsolatban kiírt állami, fővárosi pályázatok útján nyert összegek, továbbá központi közigazgatási szervtől és fővárosi önkormányzati szervektől kapott támogatások, az említett célokat magukban foglaló pályázatok és támogatások arányos része,
 - c) természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok, társadalmi szervezetek és egyesületek önkéntes befizetései,
 - d) a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény alapján az önkormányzatot arányosan megillető osztott bevétel.
 - e)²⁴ a környezetterhelési díjról szóló törvényben meghatározott talajterhelési díjból származó bevétel.
- (3) Az Alap tervezésére, kezelésére, gazdálkodására, nyilvántartására, a felhasználásáról szóló beszámolásra a külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni.

17.§

- (1) Az Önkormányzat fákkal összefüggő, növényvédelmi feladatainak hatékonyabb megoldása érdekében fapótlási céltartalékot (a továbbiakban: Céltartalék) hoz létre.
- (2) A Céltartalék a következő célokra használható fel:
- a) fasori és parkfák, cserjék, évelő és egyényári növények telepítésére,
 - b) a fakataszter alapján balesetveszélyesnek ítélt közterületi fák kivágására és pótlására,
 - c) új fasorok, planténeres fák telepítésének tervezésére és telepítésére,
 - d) parkok, játszóterek fa- és cserjeállományának rekonstrukciójára, felújítására,
 - e) intézmények növényállományának rekonstrukciójára
 - f) parki, fasori fák tápanyag utánpótlására,
 - g) közterületi favermek külön jogszabály szerinti kialakítására,
 - h) fakataszter aktualizálására,
 - i) ²⁵ Józsefváros Klímastratégiájában és Klímavédelmi intézkedési tervében szereplő, Józsefváros zöldfelületeinek mennyiségét és minőségét növelő intézkedéseinek végrehajtására.
- (3) A (2) bekezdés szerinti felhasználásról a Képviselő-testület dönt.
- (4) A Céltartalék forrása:
- a) a jelen rendelet 15.§-ban meghatározott kompenzációs bevételek,
 - b) természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok, társadalmi szervezetek és egyesületek önkéntes befizetései.

²⁴ Kiegészítette a 42/2015.(X.29.) önkormányzati rendelet 7. § (3) bekezdés, hatályos 2016. január 1-től.

²⁵ Beiktatta a 43/2020. (IX.25.) ör. 6. §, hatályos 2020. október 1-től, rendelkezéseit a hatályba lépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

- (5) Az Önkormányzat saját bevételeiből céltartalék kiegészítése a céltartalék összegének kiegészítéséről az Önkormányzat a mindenkori éves költségvetésében dönt.
- (6) A céltartalék felhasználásáról a Környezetvédelmi Munkacsoport véleményét kikérve a Képviselő-testület dönt.

V. fejezet

Záró és vegyes rendelkezések

18.§

- (1) Jelen rendelet 2014. július 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.
- (2) ²⁶A fapótlási egységár, mint kompenzációs intézkedés mértékét az 1. melléklet tartalmazza.
- (3) ²⁷
- (3a) ²⁸
- (3b) ²⁹ A kompenzációs intézkedésként fizetendő megváltási összeget a fakivágási engedélyben, engedély nélküli fakivágás vagy sikertelen természetbeni pótlás utólagos kompenzációja esetében külön határozatban kell meghatározni.
- (4) Jelen rendelet hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a józsefvárosi zöldterületek és zöldfelületek védelméről, használatáról szóló 57/2007. (X.16.) önkormányzati rendelet, valamint a Környezetvédelmi Alap létrehozásáról, kezeléséről és felhasználásáról szóló 3/2011. (I.24.) önkormányzati rendelet.

19.§ ³⁰

- (1) A józsefvárosi természeti környezet védelméről szóló 28/2014. (VII. 01.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 33/2022. (X. 20.) önkormányzati rendelettel módosított 1. § (2) bekezdés c), d) és f) pontját, 3. § b) és d) pontját, 11. § (2) bekezdés d) és e) pontját, 11. § (4) bekezdését, 13. § (2) bekezdését, 15. § (1) és (2) bekezdését, továbbá 18. § (2) bekezdését a józsefvárosi természeti környezet védelméről szóló 28/2014. (VII. 01.) önkormányzati

²⁶ Módosította a 33/2022. (X.20.) ö.r. 4.§-a, hatályos 2022. november 1-től. Majd módosította a 33/2023. (IX.21.) ö.r. 3.§ (1) bekezdése, hatályos 2023. szeptember 22-től.

²⁷ Módosította a 16/2015.(III.25.) önk. rendelet 1. §, hatályos 2015. március 25-től, rendelkezéseit a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell. Majd hatályon kívül helyezte a 33/2023. (IX.21.) ö.r. 6.§-a, hatálytalan 2023. szeptember 22-től.

²⁸ Beiktatta a 16/2015.(III.25.) önk. rendelet 2. §, hatályos 2015. március 25-től, rendelkezéseit a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell. Majd hatályon kívül helyezte a 43/2020. (IX.25.) ö.r. 7. § (1) bekezdése, 2020. október 1-től.

²⁹ Beiktatta a 16/2015.(III.25.) önk. rendelet 2. §, hatályos 2015. március 25-től, rendelkezéseit a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell. Majd módosította a 43/2020. (IX.25.) ö.r. 7. § (2) bekezdése, hatályos 2020. október 1-től, rendelkezéseit a hatályba lépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni. Majd módosította a 33/2023. (IX.21.) ö.r. 3.§ (2) bekezdése, hatályos 2023. szeptember 22-től.

³⁰ Beiktatta a 33/2022. (X.20.) ö.r. 5.§-a, hatályos 2022. november 1-től. Majd módosította a 33/2023. (IX.21.) ö.r. 4.§-a, hatályos 2023. szeptember 22-től.

rendelet módosításáról szóló 33/2022. (X. 20.) önkormányzati rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

(2) A józsefvárosi természeti környezet védelméről szóló 28/2014. (VII. 01.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 33/2023. (IX. 21.) önkormányzati rendelettel módosított 11. § (2) bekezdés a)-c) pontját, 13. § (1) bekezdését, továbbá 18. § (2) és (3b) bekezdését a józsefvárosi természeti környezet védelméről szóló 28/2014. (VII. 01.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 33/2023. (IX. 21.) önkormányzati rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

I. melléklet a 28/2014. (VII.01.) önkormányzati rendelethez³¹

	A	B	C
1	A kivágni tervezett, illetve kivágott fa törzsátmérője	Fapótlási egységár közterületi ingatlan esetében	Fapótlási egységár nem közterületi ingatlan esetében
2	10 cm-nél kisebb	20 000 Ft/cm	10 000 Ft/cm
3	10 cm-t eléri, de kisebb 20 cm-nél	30 000 Ft/cm	20 000 Ft/cm
4	20 cm-t eléri, de kisebb 30 cm-nél	40 000 Ft/cm	30 000 Ft/cm
5	30 cm-t eléri, de kisebb 40 cm-nél	60 000 Ft/cm	40 000 Ft/cm
6	40 cm-t eléri, de kisebb 50 cm-nél	80 000 Ft/cm	50 000 Ft/cm
7	50 cm-t eléri, de kisebb 70 cm-nél	100 000 Ft/cm	70 000 Ft/cm
8	70 cm, vagy ennél nagyobb	120 000 Ft/cm	100 000 Ft/cm

³¹ Beiktatta a 43/2020. (IX.25.) ö. 8. §, hatályos 2020. október 1-től, rendelkezéseit a hatályba lépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni. Majd a Kúria Önkormányzati Tanácsa a Fővárosi Törvényszék, mint indítványozó előtt 19.K.702.223/2022. számon folyamatban lévő egyedi ügyben önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata kapcsán a Köf.5.008/2023/4. számú határozatában (előterjesztés 1. számú melléklete) megállapította, hogy a Rendelet 1. melléklet utolsó sorának az 500%-os pótlásra vonatkozó rendelkezése más jogszabályba ütközik, ezért azt a kihirdetése napjára visszamenőleges hatállyal, 2020. október 1. napjával megsemmisítette. A megsemmisített rendelkezés nem alkalmazható az indítványozó előtt folyamatban lévő egyedi ügyben, valamint valamennyi, a megsemmisítés időpontjában bármely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben. Majd módosította a 33/2023. (IX.21.) ö. 5. §-a, hatályos 2023. szeptember 22-től.

1. sz. függelék

Vonatkozó magasabb szintű és párhuzamos jogszabályok jegyzéke

1995. évi LIII. törvény, a környezet védelmének általános szabályairól

1997. évi LXXVIII. törvény, az épített környezet alakításáról és védelméről

1999. évi XLII. törvény, a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól

1999. évi LXIII. törvény, a közterület-felügyeletről

253/1997.(XII.20.) Korm. rendelet, az országos településrendezési és építési követelményekről

346/2008. (XII.30.) Korm. rendelet, a fás szárú növények védelméről

78/2003.(XI.27.) GKM rendelet, a játszótéri eszközök biztonságosságáról

10/2005.(III. 8.) Főv. Kgy. rendelet, a fővárosi zöldfelületi rendszerbe tartozó zöldterületek és zöldfelületek védelméről, használatáról, fenntartásáról és fejlesztéséről

26/2013.(IV.18.) Főv. Kgy. rendelet, a Budapest főváros területén végzett hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról

55/2013.(XII.20.) önk. rendelet, a reklámok, reklámberendezések és cégek elhelyezésének szabályairól

INDOKOLÁS

- 1.§ A rendeletalkotás célját és a rendelet alkalmazása szempontjából releváns fogalmak magyarázatát tartalmazza.
- 2.§ Az Önkormányzat természeti környezettel kapcsolatos feladatait tartalmazza.
- 3.§ A rendelet hatályát teszi egyértelművé.
- 4.§ A zöldfelület tulajdonosának kötelességeiről és jogairól rendelkezik.
- 5.§ - 6.§ A zöldfelületek használatának általános szabályait írja le.
- 7.§ - 10.§ A zöldfelületek használatának részletes szabályairól szól, figyelembe véve a növények és a természeti értékek védelmének alapvető szempontjait, a rongálás megelőzése érdekében.
- 11.§ A közterületen kivágásra kerülő fás szárú növények (fák, cserjék) pótlásának részletes szabályairól rendelkezik.
- 12.§ A nem közterületen kivágásra kerülő fák pótlásának és a kivágással kapcsolatos engedélyezési eljárás részletes szabályairól rendelkezik, kitérve a nem az adott ingatlanon való fapótlás lehetőségeire.
- 13.§ A korábbi rendelettől eltérően lehetővé válik az értékvédelmi, elsősorban műemléki szempontok figyelembe vétele azokban az esetekben, amikor egy-egy vadon nőtt fa az épület állagát veszélyezteti (pl.: épület tövében, tetőn kinőtt ecet-, akác- vagy bálványfák). Ezen esetekben csak annyi darab fát kellene visszapótolni vagy megváltani, ahány darab kivágásra került, hiszen úgylis rossz helyen és nem terv szerint nőtt.
- 14.§ Józsefváros területén a közterületek megújítása kapcsán már annyi fa került elültetésre, hogy a műszaki adottságok (közúti úrszelvény, közművek) rövid időn belül nem teszik lehetővé több elültetését. A kerület zöldfelületi mutatóinak javítása nem csak közterületen történő fásítással, hanem az intézmények, társasházak udvarainak beültetésével is történhetne.
- 15.§ A kivágott fás szárú növények pótlásának pénzbeli megváltásának lehetőségeiről rendelkezik. A *Kerületi zöldfelület fenntartási és környezetvédelmi koncepció* megalkotása lehetővé tenné a tervezhető, ütemezett ültetéseket, ezért célszerű lenne a nem közterületen kivágásra kerülő fák kapcsán jelenleg hatályos 1 éven belüli ültetési kötelezettség 5 évre való kiterjesztése.
- 16.§ A Környezetvédelmi Alap létrehozásáról, forrásairól, felhasználásának lehetőségeiről rendelkezik.
- 17.§ A Fapótlási Céltartalék létrehozásáról, forrásairól, felhasználásának lehetőségeiről rendelkezik. A zöldfelületi fejlesztés fontos célja az Önkormányzatnak, ezért szükséges lenne nemcsak fák, hanem cserjék, virágok ültetésének lehetővé tétele is a kompenzáció kapcsán befolyó összegekből.
- 18.§ A hatályba lépéssel kapcsolatos, valamint a fapótlási egységár mértékének meghatározását tartalmazó rendelkezések.